

УДК 61:378.4]-057.875:331.54:[37.015.3:005.32]
DOI 10.11603/m.2414-5998.2023.1.13564

С. В. Захаров

ORCID <https://orcid.org/0000-0002-2278-5692>
Scopus Author ID 57381530200

О. О. Русакова

ORCID <https://orcid.org/0000-0002-5097-1185>
Scopus Author ID 57216310400

О. В. Смольянова

ORCID <https://orcid.org/0000-0002-8654-381X>
Scopus Author ID 57210428838

Дніпровський державний медичний університет, Дніпро

МОТИВАЦІЙНО-ЕМОЦІЙНІ АСПЕКТИ ВИБОРУ ПРОФЕСІЇ ЛІКАРЯ ВСТУПНИКАМИ МЕДИЧНОГО ЗАКЛАДУ ВИЩОЇ ОСВІТИ

S. V. Zakharov, O. O. Rusakova, O. V. Smolianova

Dnipro State Medical University, Dnipro

MOTIVATIONAL AND EMOTIONAL ASPECTS OF CHOOSING MEDICAL PROFESSION BY MEDICAL UNIVERSITY APPLICANTS

Анотація. Розуміння мотивації вступників медичного ЗВО є вкрай важливим під час підготовки компетентного конкурентного фахівця, оскільки мотивована особа готова докладати та підтримувати зусилля для навчання, а в подальшому є відданою, здатною до ефективної роботи, безперервного вдосконалення своїх знань та постійного професійного зростання. Мотиваційний профіль вступника, який обирає професію лікаря, не є стереотипним, оскільки залежить як від ментального, соціально-культурного підґрунтя, так і від системи охорони здоров'я в країні мешкання. Метою дослідження було визначення основних мотивів вибору професії лікаря в українських вступників, оцінка їх взаємозв'язків та виявлення факторів, що з ними пов'язані. Проведено добровільне анонімне анкетування 202 вступників, яких було зараховано на навчання для здобуття ступеня магістра за спеціальністю 222 «Медицина» у Дніпровському державному медичному університеті в 2022 р. Визначено, що вступники медичного ЗВО обирали професію лікаря мотивовано: 51 % респондентів визначився щодо майбутнього фаху більше ніж за 3 роки до вступу, майже 30 % – за 2–3 роки до вступу. У кожного другого респондента серед людей, які входять до кола спілкування, були лікарі. Вступники медичного ЗВО мали внутрішню та зовнішню мотивацію до вибору професії лікаря. Здебільшого домінували фактори внутрішньої мотивації. Основними мотивами вступу до медичного закладу вищої освіти були: зацікавленість медичною наукою – 97,5 %, бажання допомагати іншим – 93,1 %, можливість отримати престижну професію – 88,6 %, інтерес до біологічних наук – 82,7 %, можливість гарантованого працевлаштування – 81,2 %. Вибір медичного фаху за порадою батьків був пов'язаний із такими мотиваційними складовими, як «сімейна традиція» ($\phi=0,30$) і «відсутність інших варіантів» ($\phi=0,26$). У респондентів цієї категорії реєструвався низький рівень зацікавленості медичною наукою ($\phi=0,51$), вони мали тенденцію думати про кар'єру за кордоном ($\phi=0,17$). Вступники жіночої статі, якщо порівняти зі вступниками чоловічої статі, достовірно частіше відзначали безальтернативність вибору професії лікаря ($p<0,01$), мали тенденцію частіше вступати до медичного ЗВО через бажання допомагати іншим ($p=0,06$), матеріальну зацікавленість/майбутню фінансову незалежність ($p=0,06$), бажання здобути вищу освіту ($p=0,07$). Мотиви вибору професії лікаря були подібними у респондентів, які вступили на навчання за державним замовленням, та у респондентів, які вступили на навчання за кошти фізичних та/або юридичних осіб ($p>0,05$ для всіх мотивів).

Ключові слова: вступник; мотивація; професія лікаря; медичний заклад вищої освіти; анкетування вступників.

Abstract. It is extremely important to understand the motivation of medical university applicants in preparing a competent competitive specialist, since a motivated persons are willing to invest a lot of effort in their study They are dedicated, truly effective at work and capable of continuing professional development. The motivational profile of medical university applicants is not stereotypical. It depends on both mentality and the health care system in the country of residence. The purpose of the study was to determine the main motives for choosing the profession of a doctor among Ukrainian applicants, to assess their interrelationships and to identify the factors associated with them. We conducted an anonymous questionnaire-based survey in 202 applicants who were admitted to the master's program in Medicine at Dnipro State Medical University in 2022. Our analysis showed that choosing Medicine as a career was motivated. A half of the respondents decided to study Medicine more than 3 years ago. Near 30 % of the applicants chose medical profession 2–3 years ago. Every second respondent had doctors in his social circle. We found both intrinsic and extrinsic motivation for choosing medical profession

© С. В. Захаров, О. О. Русакова, О. В. Смольянова

at applicants. The factors of intrinsic motivation dominated in most cases. The most commonly mentioned motives were: interest in medicine – 97.5 %, desire to help others – 93.1 %, prestige of the medical profession – 88.6 %, interest in biological sciences – 82.7 %, guaranteed employment – 81.2 %. Choosing Medicine as a career because of the parental wish was associated with such motivational components as “family tradition” ($\varphi=0.30$) and “lack of other options” ($\varphi=0.26$). The respondents of this category were not interested in medicine ($\varphi=0.51$), they tended to think about a career abroad ($\varphi=0.17$). The females noted the lack of other options when choosing medical profession significantly more often as compared to males ($p<0.01$). They tended to choose Medicine as a career because of the desire to help others ($p=0.06$), money / financial independence in the future ($p=0.06$), desire to get a master’s degree ($p=0.07$). The motives for choosing medical profession did not depend on the sources of funding for higher education ($p>0.05$).

Key words: applicant; motivation; medical profession; medical university; applicants survey.

Вступ. Мотивація – це психологічне переконання, що містить прагнення або ентузіазм людини досягти поставленої мети ціною важкої праці з використанням усіх своїх здібностей та жертвування своїми інтересами [4, 7, 8].

Розуміння мотивації вступників медичного ЗВО є вкрай важливим під час підготовки компетентного конкурентного фахівця, оскільки мотивована особа готова докладати та підтримувати зусилля для навчання [6], а в подальшому є відданою, здатною до ефективної роботи, безперервного вдосконалення своїх знань та постійного професійного зростання [8].

Відповідно до теорії самовизначення, розрізняють внутрішню мотивацію – коли дія виконується через щирий інтерес, та зовнішню (контрольовану) мотивацію – коли дія виконується через зовнішні фактори [6]. С. С. Foong із колегами систематизували причини вступу до медичних закладів вищої освіти, що були представлені в численних попередніх дослідженнях (табл. 1) [3].

Таблиця 1. Види мотивації вступників до вибору медичної професії (за С. С. Foong, 2018, із доповненнями)

Зовнішня мотивація	Внутрішня мотивація
<ul style="list-style-type: none"> – Очікування/тиск батьків або родини – Матеріальна вигода, стабільний заробіток – Престижна професія – Хороші результати в навчанні – Хвороба/смерть у родині – Підтримання власної гідності – Гарні умови праці – Кар’єрні перспективи – Бажання мати вищу освіту 	<ul style="list-style-type: none"> – Альтруїзм (бажання допомагати людям, віддавати суспільству) – Інтерес до науки/біології – Покликання – Інтелектуальний виклик

Дослідники довели, що наполегливість та рівень старань під час навчання, а також академічна успішність пов’язані з видом мотивації [3, 6]. Мотиви та переконання майбутніх студентів-медиків

допомагають їм легше сприймати навчальний матеріал та успішно засвоювати насичену навчальними дисциплінами освітню програму з медицини [3, 7]. Крім того, мотивована особа здатна реалізувати себе в професії після закінчення медичного ЗВО [9]. На думку R. A. Kusurkar із колегами, у медичній освіті мотивація є незалежною змінною, від якої значною мірою залежить результат навчання [6]. Важливо пам’ятати, що мотивація є динамічною характеристикою – її рівень може збільшуватися або зменшуватися під впливом різних факторів, зокрема під час навчання в медичному закладі вищої освіти [3, 7, 9]. І бажано, щоб початковий рівень мотивації зберігався або покращувався протягом навчання [2].

Мотиваційний профіль вступника, який обирає професію лікаря, не є стереотипним, оскільки залежить як від ментального, соціально-культурного підґрунтя, так і від системи охорони здоров’я в країні мешкання [4, 8].

В Україні не проводилося дослідження початкової мотивації студентів-медиків. Тому, з огляду на її значущість для результативної підготовки фахівців галузі охорони здоров’я, вивчення мотиваційно-емоційних аспектів вибору професії лікаря українськими вступниками є доцільним.

Мета дослідження – визначити основні мотиви вибору професії лікаря в українських вступників, оцінити їх взаємозв’язки та виявити фактори, що з ними пов’язані.

Методи дослідження. Вивчення мотивації до вибору професії лікаря проводилося на підставі результатів анкетування 202 вступників, яких було зараховано на навчання для здобуття ступеня магістра за спеціальністю 222 «Медицина» до Дніпровського державного медичного університету (ДДМУ) в 2022 р.

Під час опитування респондентів використовувалася спеціально розроблена анкета, що містила 3 блоки питань, такі, як: загальні відомості, мотивація до отримання вищої медичної освіти, кар’єрні плани. В основному мотиваційному блоці питань

вступники мали зазначити, як кожний із запропонованих факторів вплинув на їх рішення обрати професію лікаря. Опитування проводилось он-лайн із використанням платформи Google Forms (Alphabet Inc.). Посилання на анкету як QR-код було розміщено в приміщенні приймальної комісії ДДМУ. Участь у дослідженні була добровільною. Вступники та батьки (опікуни) неповнолітніх вступників були проінформовані про мету опитування, анонімність анкетування та спосіб використання отриманих даних.

Статистична обробка результатів дослідження проводилася з використанням пакета STATISTICA 6.1 (№ AGAR909E415822FA, StatSoft Inc.). Візуалізацію отриманих даних здійснювали засобами Open Office. Неперервні змінні наведені як медіана з показниками першого та третього квартилів [25; 75], категорійні – як кількість опитаних (n) та їх частки в групі дослідження (%) з 95 % довірчим інтервалом (ДІ). Для оцінки вірогідності відмінностей між групами застосовували критерій χ^2 Пірсона (зокрема, з поправкою Йейтса) або точний критерій Фішера. Наявність зв'язку між ознаками доводили кореляційним аналізом із визначенням коефіцієнта Спірмена (r_s), який вказано з 95 % ДІ. Для оцінки зв'язку між номінальними ознаками розраховували коефіцієнт асоціації (ϕ). Усі тести були двосторонніми, і результати вважалися значущими при $p < 0,05$.

Результати дослідження. Серед 202 українських вступників, які взяли участь в опитуванні, жінки становили 71,8 % (95 % ДІ 65,2–77,5 %), чоловіки – 28,2 % (95 % ДІ 22,5–34,8 %). Медіана віку дорівнювала 17 [17; 18] років. Відносна кількість мешканців міст становила 84,7 % (95 % ДІ 79,0–88,9 %). У рік вступу повну загальну середню освіту отримали 69,8 % (95 % ДІ 63,2–75,7 %) майбутніх студентів-медиків. Більшість респондентів вступила на навчання за кошти державного бюджету (за державним замовленням) – 90,1 % (95 % ДІ 85,2–93,5 %). Після здобуття вищої медичної освіти 34,7 % (95 % ДІ 28,4–41,4 %) опитаних вступників планували працювати за кордоном.

За даними анкетування, половина респондентів визначилася щодо майбутнього фаху більше ніж за 3 роки до вступу, майже третина – за 2–3 роки до вступу, що свідчить про зважений підхід більшості вступників медичного ЗВО до вибору професії лікаря. Водночас п'ята частина опитаних обрала професію протягом останнього року, а 3 %

респондентів (95 % ДІ 1,4–6,3 %) – протягом останніх місяців (рис. 1).

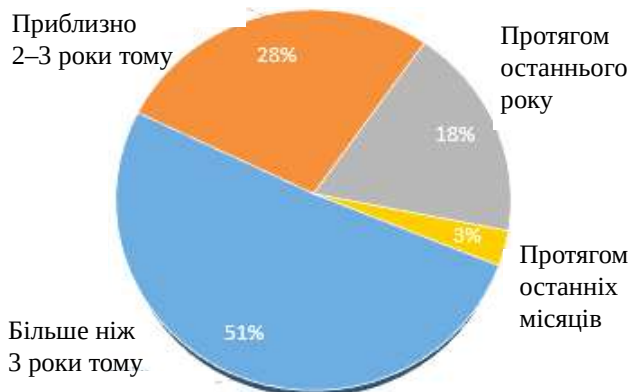

Рис. 1. Розподіл вступників за часом, коли вони остаточно визначилися з обраною спеціальністю.

Цілоком зрозумілим вважаємо виявлений нами зв'язок між віком вступників та їх підходом до вибору професії лікаря: чим старшими були вступники, тим раніше вони визначилися з фахом ($r_s = 0,24$, 95 % ДІ 0,37–0,11, $p < 0,05$).

Окремо респондентам ставилося питання стосовно наявності лікарів або інших працівників медичної сфери серед людей, які входять до кола спілкування, для оцінки можливого впливу оточення на зроблений вибір професії. Результати дослідження показали, що у 46 % (95 % ДІ 39,3–52,9 %) вступників серед родичів та знайомих є лікарі, у 16,3 % (95 % ДІ 11,9–22,1 %) – інші працівники медичної сфери (рис. 2).

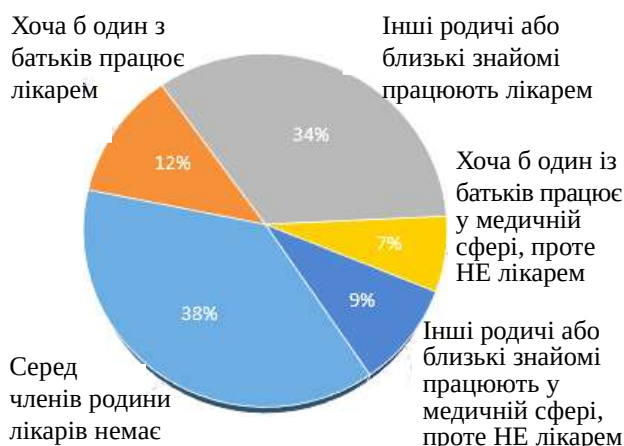

Рис. 2. Структура когорти вступників залежно від наявності працівників медичної сфери серед людей, які входять до кола спілкування.

Отже, більше половини опитаних нами вступників було обізнано зі специфікою та складністю медичного фаху, проте вони свідомо обрали професію лікаря.

Привертає увагу той факт, що 91,1 % (95 % ДІ 86,4–94,3 %) майбутніх лікарів визначили рішення здобувати освіту за фахом як їх власний вибір. Водночас у 7,9 % (95 % ДІ 4,9–12,5 %) випадків визначальними факторами у виборі професії були поради батьків або сімейна традиція, в 1 % (95 % ДІ 0,3–3,5 %) – випадковість. Жоден з опитаних не обрав майбутній фах за порадою друзів.

Щодо мотивації наших вступників, то більшість респондентів назвала зацікавленість медичною наукою основним чинником, що вплинуло на

обрання майбутнього фаху, – 97,5 % (95 % ДІ 94,3–98,9 %). До трійки лідерів серед мотивів також увійшли бажання допомагати іншим – 93,1 % (95 % ДІ 88,7–95,8 %) та можливість отримати престижну професію – 88,6 % (95 % ДІ 83,5–92,3 %). Поширення гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2, було мотивом обрати лікарський фах у 12,9 % (95 % ДІ 8,9–18,2 %) опитаних. Вступили до медичного ЗВО через бажання батьків 1,5 % (95 % ДІ 0,5–4,3 %) респондентів (рис. 3).

Рис. 3. Мотиви вступників до обрання професії лікаря.

Порівнюючи отримані нами дані (рис. 3) з результатами зарубіжних досліджень, можна простежити подібність мотивів майбутніх українських та іноземних лікарів. Водночас їх мотиваційні пріоритети відрізняються. Так, у дослідженні М. Hassan із колегами перші три позиції посідали такі ж самі мотиви, проте домінуючим було бажання отримати престижну професію, потім – альтруїстичні міркування, інтерес до медичної науки та високий соціальний статус лікаря [4]. В опитуванні під керівництвом А. Wouters основними мотивами в порядку зменшення їх популярності та значущості були бажання допомагати іншим, інтерес до медичної науки та престижність професії [5]. Дані, що отримали Z. Zayabalaradjane з колегами, відрізняються від згаданих раніше: на першому місці серед мотивів вказано «бажання батьків або інших

членів родини», на другому – «престижність професії лікаря та бажання служити суспільству», на третьому – «благородність професії лікаря», далі – «інтерес до знань про організм людини, здоров'я, хвороби» та «власний досвід» [2].

Вступники, які взяли участь у нашому опитуванні, мали як внутрішню, так і зовнішню мотивацію до вибору професії лікаря. Слід зазначити, що для наших респондентів фактори внутрішньої мотивації, зокрема зацікавленість медичною наукою, бажання допомагати іншим, інтерес до біологічних наук, були основними. Цей факт можна оцінювати позитивно. На думку R. A. Kusurkar та колег, внутрішня мотивація є найважливішою, адже вона суттєво пов'язана зі стратегією глибокого навчання, значними зусиллями під час опанування програми та високим рівнем академічної успішності [6]. Вод-

ночас серед провідних стимулів вибору професії лікаря зазначено можливість отримати престижну професію, можливість гарантованого працевлаштування, матеріальну зацікавленість/майбутню фінансову незалежність, бажання мати вищу освіту, що є факторами зовнішньої мотивації, яка може бути достатньою рушійною силою до навчання, однак є короткочасною та менш стабільною [6].

Додатково нами вивчено асоціативні зв'язки між мотивами респондентів залежно від виду мотивації (рис. 4).

Так, у вступників із домінуючою внутрішньою мотивацією визначено асоціації мотиву «зацікавленість медичною наукою» із мотивами «інтерес до біологічних наук» ($\phi=0,26$), «бажання допомагати іншим» ($\phi=0,21$), мотиву «бажання допомагати іншим» – із мотивом «інтерес до біологічних наук» ($\phi=0,18$). Крім того, спостерігалися закономірні

зворотні взаємозалежності між мотивом «зацікавленість медичною наукою» та опціями «переважно це бажання батьків, а не моє» ($\phi=0,51$) і «відсутність інших варіантів» ($\phi=0,18$) (рис. 4).

Асоціативні відносини між стимулами респондентів із домінуючою зовнішньою мотивацією характеризувалися більш щільними прямими зв'язками. Зокрема, чинник «можливість отримати престижну професію» був асоційований із чинниками «матеріальна зацікавленість/майбутня фінансова незалежність» ($\phi=0,37$), «можливість гарантованого працевлаштування» ($\phi=0,35$), «основним є бажання мати вищу освіту» ($\phi=0,27$). Водночас спостерігалися взаємозалежності між стимулом «можливість гарантованого працевлаштування» та варіантами «основним є бажання мати вищу освіту» ($\phi=0,27$) і «матеріальна зацікавленість/майбутня фінансова незалежність» ($\phi=0,23$) (рис. 4).

Примітка. Цифровими позначками наведено коефіцієнти асоціації ϕ .
Рис. 4. Взаємозв'язки мотивів вибору професії лікаря у вступників.

Заслугове на окрему увагу когорта вступників, у яких основним стимулом для вступу до медичного ЗВО була думка батьків (рис. 4). Цілковито зрозумілими є виявлені в цих респондентів прямі асоціативні зв'язки твердження «переважно це бажання батьків, а не моє» із такими причинами вибору професії лікаря, як «сімейна традиція» ($\phi=0,30$) і «відсутність інших варіантів» ($\phi=0,26$). Крім того, опитані цієї групи мали тенденцію думати про кар'єру за кордоном ($\phi=0,17$). Отримані нами дані щодо низького рівня зацікавленості медичною наукою вступників цієї категорії ($\phi=0,51$) співвідносяться

з результатами опитування в Японії, що показало низький рівень мотивації майбутніх лікарів за наявності серед їх батьків медичних працівників [1].

Сучасні переконання в суспільстві та культурне підґрунтя є чинниками, які потенційно можуть впливати на вибір майбутнього фаху. Так, за нашими даними, батьки мали мінімальний вплив на вибір професії лікаря вступниками, що відрізняється від результатів досліджень, які були проведені під керівництвом Z. Zayabalaradjane та S. Pruthi в Індії, де думки членів родини мають велику вагу під час вибору майбутньої спеціальності [2, 9]. А втім,

представлені раніше підсумки анкетування свідчать, що фактор впливу батьків на вибір медичної професії є достатньо вираженим і в Україні в тих родинах, де вже є фахівці сфери охорони здоров'я.

Вступники, у яких серед родичів чи знайомих були працівники медичної галузі, достовірно частіше, ніж вступники, у яких не було медиків серед людей із кола спілкування, мотивували свій вибір професії бажанням мати вищу освіту (74,6 % (95 % ДІ 66,4–81,4 %) проти 51,3 % (95 % ДІ 40,3–62,2 %), $p < 0,01$) та матеріальною зацікавленістю/майбутньою фінансовою незалежністю (74,6 % (95 % ДІ 66,4–81,4%) проти 60,5 % (95 % ДІ 49,3–70,8 %), $p < 0,05$).

Привертає увагу факт достовірно частішої реєстрації опції «відсутність інших варіантів» у вступників жіночої статі, ніж у вступників чоловічої статі (11,7 % (95 % ДІ 7,5–17,9 %) проти 0 %, $p < 0,01$). Крім того, між цією причиною вибору фаху та жіночою статтю спостерігався слабкий асоціативний зв'язок ($\phi = 0,19$). Також у респондентів жіночої статі, якщо порівняти з респондентами чоловічої статі, виявлялася тенденція до більш частого обрання таких мотивів: «бажання допомагати іншим» (95,2 % (95 % ДІ 90,4–97,6 %) проти 87,7 % (95 % ДІ 76,8–93,2 %), $p = 0,06$), «матеріальна зацікавленість / майбутня фінансова незалежність» (72,4 % (95 % ДІ 64,6–79,0 %) проти 61,4 % (95 % ДІ 48,4–72,9 %), $p = 0,06$), «основним є бажання мати вищу освіту» (69,7 % (95 % ДІ 61,8–76,6 %) проти 56,1 % (95 % ДІ 43,3–68,2 %), $p = 0,07$).

Слід зазначити, що мотиви вибору професії лікаря опитаних вступників не залежали від джерела фінансування здобуття вищої освіти і були подібними у респондентів, які вступили на навчання за державним замовленням, та у респондентів, які вступили на навчання за кошти фізичних та/або юридичних осіб ($p > 0,05$ для всіх мотивів).

Список літератури

1. Background factors associated with academic motivation for attending medical school immediately after admission in Japan: A single-center study / T. Watari, N. Nagai, K. Kono, K. Onigata // *Journal of General and Family Medicine*. – 2022. – Vol. 23 (3). – P. 164–171. DOI 10.1002/jgf2.528.

2. Factors Influencing Medical Students in Choosing Medicine as a Career / Z. Zayabalaradjane, B. Abhishekh, M. Ponnusamy [et al.] // *Online Journal of Health and Allied Sciences*. – 2018. – Vol. 17 (4). – P. 5. – Access mode : <https://www.ojhas.org/issue68/2018-4-5.html>.

Висновки та перспективи подальших досліджень. 1. Вступники медичного ЗВО обирали професію лікаря мотивовано, визначалися з майбутнім фахом більше ніж за рік до вступу. У кожного другого респондента серед людей, які входять до кола спілкування, були лікарі.

2. Опитані вступники мали внутрішню та зовнішню мотивацію до вибору професії лікаря. Здебільшого домінували фактори внутрішньої мотивації. Основними мотивами вибору професії лікаря в порядку зменшення їх популярності та значущості були: зацікавленість медичною наукою, бажання допомагати іншим, можливість отримати престижну професію, інтерес до біологічних наук, можливість гарантованого працевлаштування.

3. Вибір медичного фаху за порадою батьків був пов'язаний із такими мотиваційними складовими, як «сімейна традиція» і «відсутність інших варіантів». У респондентів цієї категорії реєструвався низький рівень зацікавленості медичною наукою, вони мали тенденцію думати про кар'єру за кордоном.

4. Вступники жіночої статі, якщо порівняти зі вступниками чоловічої статі, достовірно частіше відзначали безальтернативність вибору професії лікаря, мали тенденцію частіше вступати до медичного ЗВО через бажання допомагати іншим, матеріальну зацікавленість/майбутню фінансову незалежність, бажання здобути вищу освіту.

5. Мотиви вибору професії лікаря опитаних вступників не залежали від джерела фінансування здобуття вищої освіти.

Перспективним є подальше дослідження академічної успішності майбутніх лікарів у динаміці на різних курсах навчання залежно від їх мотивів вибору професії.

3. Foong C. C. I am Becoming a Doctor: Mine or Someone Else's Will? Or Does it Even Matter? A Qualitative Investigation / C. C. Foong, N. N. N. Nazri, N. A. K. A. Holder // *Eurasia Journal of Mathematics, Science and Technology Education*. – 2018. – Vol. 14 (7). – P. 3253–3267. DOI 10.29333/EJMSTE/91680.

4. Hassan M. Seeking motivation for selecting Medical Profession as a Career Choice / M. Hassan, F. Shahzad, S. H. Waqar // *Pakistan Journal of Medical Sciences*. – 2020. – Vol. 36 (5). – P. 941–945. DOI 10.12669/pjms.36.5.2799.

5. Motivation of Dutch high school students from various backgrounds for applying to study medicine: a qualitative study / A. Wouters, G. Croiset, U. Isik, R. A. Kusurkar // *BMJ open*. – 2017. – Vol. 7 (5). – P. e014779. DOI 10.1136/bmjopen-2016-014779.

6. Motivational profiles of medical students: Association with study effort, academic performance and exhaustion / R. A. Kusurkar, G. Croiset, F. Galindo-Garré, O. Ten Cate // *BMC Medical Education*. – 2013. – Vol. 13 (1). – P. 87. – Access mode : <http://www.biomedcentral.com/1472-6920/13/87>.

7. Narayanasamy M. Factors influencing to study medicine: a survey of first-year medical students from India /

M. Narayanasamy, A. Ruban, P. S. Sankaran // *Korean Journal of Medical Education*. – 2019. – Vol. 31 (1). – P. 61–71. DOI 10.3946/kjme.2019.119.

8. What motivates medical students to select medical studies: a systematic literature review / S. Goel, F. Angeli, N. Dhirar [et al.] // *BMC Medical Education*. – 2018. – Vol. 18 (1). – P. 16. DOI 10.1186/s12909-018-1123-4.

9. Why does an undergraduate student choose medicine as a career / S. Pruthi, R. Pandey, S. Singh [et al.] // *The National Medical Journal of India*. – 2013. – Vol. 26 (3). – P. 147–149. PMID: 24476160.

References

1. Watari, T., Nagai, N., Kono, K., & Onigata, K. (2022). Background factors associated with academic motivation for attending medical school immediately after admission in Japan: A single-center study. *Journal of General and Family Medicine*, 23(3), 164-171. DOI 10.1002/jgf2.528.

2. Zayabalaradjane, Z., Abhishekh, B., Ponnusamy, M., Nanda, N., Dharanipragada, K., & Kumar, S. (2018). Factors Influencing Medical Students in Choosing Medicine as a Career. *Online Journal of Health and Allied Sciences*, 17(4), 5. Retrieved from: <https://www.ojhas.org/issue68/2018-4-5.html>.

3. Foong, C.C., Nazri, N.N.N., & Holder, N.A.K.A. (2018). I am Becoming a Doctor: Mine or Someone Else's Will? Or Does it Even Matter? A Qualitative Investigation. *Eurasia Journal of Mathematics, Science and Technology Education*, 14(7), 3253-3267. DOI 10.29333/EJM-STE/91680.

4. Hassan, M., Shahzad, F., & Waqar, S.H. (2020). Seeking motivation for selecting Medical Profession as a Career Choice. *Pakistan Journal of Medical Sciences*, 36(5), 941-945. DOI 10.12669/pjms.36.5.2799.

5. Wouters, A., Croiset, G., Isik, U., & Kusurkar, R.A. (2017). Motivation of Dutch high school students from various backgrounds for applying to study medicine: a qualitative study. *BMJ open*, 7(5), e014779. DOI 10.1136/bmjopen-2016-014779.

6. Kusurkar, R.A., Croiset, G., Galindo-Garré, F., & Ten Cate, O. (2013). Motivational profiles of medical students: Association with study effort, academic performance and exhaustion. *BMC Medical Education*, 13(1), 87. Retrieved from: <http://www.biomedcentral.com/1472-6920/13/87>.

7. Narayanasamy, M., Ruban, A., & Sankaran, P.S. (2019). Factors influencing to study medicine: a survey of first-year medical students from India. *Korean Journal of Medical Education*, 31(1), 61-71. DOI 10.3946/kjme.2019.119.

8. Goel, S., Angeli, F., Dhirar, N., Singla, N., & Ruwaard, D. (2018). What motivates medical students to select medical studies: a systematic literature review. *BMC Medical Education*, 18(1), 16. DOI 10.1186/s12909-018-1123-4.

9. Pruthi, S., Pandey, R., Singh, S., Aggarwal, A., Ramavat, A., & Goel, A. (2013). Why does an undergraduate student choose medicine as a career. *The National Medical Journal of India*, 26(3), 147-149. PMID: 24476160.

Отримано 21.02.23
Рекомендовано 01.03.23

Електронна адреса для листування: smolyanova.ukr@gmail.com